

Archeocoach

*Archeologische kwaliteitsborging en
beleidsadviesering*

*Drs. H. Stoepker
Senior-KNA-archeoloog*

*Onafhankelijk adviseur archeologische
monumentenzorg
Specialist middeleeuwse archeologie*

*Tienbundersweg 8
6321 CR Wijlre, Nederland
tel. 0622 153580
hstoepker@archeocoach.nl*

Gemeente Eijsden-Margraten
Postbus 10
6269 ZG Margraten
t.a.v. S. Pasmans

betreft: rapport Hoogcruts

Wijlre, 30 september 2013

Geachte heer Pasmans,

Ik ontvang een verzoek tot toetsing van het rapport Bostelen, T. van 2013: Addendum aanvullend inventariserend veldonderzoek door middel van boringen (verkennde fase) in verband met wijzingen in plangebied Hoogcruts 14a te Noorbeek, gemeente Eijsden-Margraten Heerenveen (Oranjewoud archeologisch rapport 2013/106, concept versie 25 september 2013).

Dit rapport is een aanvulling op het op 27 mei 2013 door mij getoetste rapport: Craane, M. & P.C. Teekens 2013: *Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek door middel van verkennde boringen binnen het plangebied "De Wolfsberg" aan Hoogcruts 14a te Noorbeek*, gemeente Eijsden-Margraten, Heerenveen (Oranjewoud archeologisch rapport 2011/60, concept versie 6 mei 2013).

Het rapport is een correct verslag van een correct uitgevoerd onderzoek. Men moet bij het definitief maken wel letten op de correcte gemeente-naam.

Wat de archeologische conclusie aangaat, wil ik opmerken dat houtskool en verbrande leem niet alleen restanten zijn houtskoolbranden. In het algemeen kunnen dit een neerslag zijn van nederzettingsactiviteiten. In het eerste rapport is overigens opgemerkt dat houtskool ook afkomstig zijn van kampvuurtjes op de camping.

De conclusie van het rapport is dat het zuidelijke deel van het terrein (het geel gekleurde deel op pag. 29) kan worden vrijgegeven. Die conclusie deel ik. Dat betekent dat in de omgevingsvergunning geen archeologische voorwaarden hoeven te worden gesteld aan werkzaamheden op dit deel van het terrein.

Voor het noordelijk deel van het terrein wordt verder onderzoek aanbevolen in de vorm van karterend booronderzoek of proefsleuven. Argument is het betrekkelijk gave bodemprofiel. Daar zou de verbrande leem en de houtskool bij kunnen komen als nederzettingsindicator. Deze zou echter met colluvium mee zijn gekomen en dus niet wijzen op bewoning ter plaatse.

De vraag is of verder onderzoek werkelijk zinvol is. Bij mijn eerste beoordeling heb ik de aanbeveling hiertoe onderschreven. Nu kom ik daar op terug.

Recent is namelijk het rapport beschikbaar gekomen van de opgraving van de nederzetting uit de IJzertijd bij Eckelrade: Hensen, G. 2013: *Resten van landelijke nederzettingen uit de Midden IJzertijd tot en met de Romeinse tijd in Eckelrade, Gemeente Eijsden-Margraten, Archeologisch onderzoek: een opgraving*, Weesp (RAAP-rapport 2013). Dit is een toonaangevend onderzoek, dat in een grote kennislacune voorziet en het is zinvol om de locatie bij Hoogcruts hiermee te vergelijken.

Landschappelijk gezien (hellingligging) hebben de locatie in Eckelrade en Hoogcruts enige overeenkomst. Bij Hoogcruts gaat het zelfs om een zuidhelling, wat voor een nederzetting een positieve factor is. Bij Eckelrade werden de nederzettingssporen (ook) onder een laag colluvium gevonden, maar onder het colluvium was nog wel een Bt-horizont aanwezig. In Hoogcruts is slechts in twee of drie boringen (nrs 104 en 23, mogelijk ook in 22) een Bt-horizont onder het colluvium aangetroffen. In alle andere gevallen ligt het colluvium op een C-horizont of op een grindige afzetting. De vergelijking met Eckelrade brengt mij tot de conclusie dat de kans op het aantreffen van een gave vindplaats in Hoogcruts toch klein is. De verbrande leem en houtskool kunnen nederzettingsindicatoren zijn, maar omdat ze in het colluvium zijn aangetroffen (boringen 105 en 106) zijn ze waarschijnlijk toch van elders afkomstig.

Om deze reden adviseer ik om geen verder onderzoek uit te voeren en om aan de vergunning geen verdere archeologische voorwaarden te verbinden.

Met vriendelijke groet

Drs. H. Stoepker